

KENDELSE AFSAGT AF RETTENS PRÆSIDENT
2. marts 1998^{*}

I sag T-310/97 R,

De Nederlandske Antillers regering ved advokaterne Pierre Vincent François Bos og Marco Marinus Slotboom, Rotterdam, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Marc Loesch, 11, rue Goethe,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved Jürgen Huber og Guus Houttuin, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos generaldirektør Alessandro Morbilli, Den Europæiske Investeringsbanks Direktorat for Juridiske Anliggender, 100, boulevard Konrad Adenauer,

sagsøgt,

støttet af

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Thomas van Rijn og Xavier Lewis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

^{*} Processprog: engelsk.

og

Den Italienske Republik ved afdelingschef Umberto Leanza, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, bistået af statens advokat, Francesca Quadri, og med valgt adresse i Luxembourg på Italiens Ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

intervenienter,

angående en begæring om en foreløbig forholdsregel om, at Rettens præsident, på visse betingelser, delvist udsætter gennemførelsen af Rådets afgørelse 97/803/EF af 24. november 1997 om midtvejsrevision af Rådets afgørelse 91/482/EØF om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 329, s. 50),

har

PRÆSIDENTEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS

afsagt følgende

Kendelse

Relevante retsregler, faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

- 1 De Nederlandske Antiller er et af de oversøiske lande og territorier (herefter »OLT«), der er associeret med Fællesskabet. EF-traktatens artikel 3, litra r), opregner blandt traktatens formål associering af OLT med henblik på at forøge

samhandelen og på at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fællesskab. Reglerne om OLT's associering med Fællesskabet findes i EF-traktatens fjerde del og i Rådets afgørelse 91/482/EØF af 25. juli 1991 (EFT L 263, s. 1, herefter »OLT-afgørelsen«), der blev vedtaget med hjemmel i traktatens artikel 136, stk. 2.

- 2 OLT-afgørelsen anvendes i henhold til sin artikel 240, stk. 1, for en periode på ti år fra den 1. marts 1990. Denne artikel bestemmer i stk. 3, litra a) og b), at Rådet inden udløbet af den første periode på fem år ved enstemmig afgørelse på forslag af Kommissionen, ud over de finansielle bidrag fra Fællesskabet for den anden periode på fem år, i givet fald fastlægger de eventuelle ændringer af OLT-afgørelsen, som OLT's kompetente myndigheder ønsker, eller de ændringer, som Kommissionen eventuelt foreslår på baggrund af egne erfaringer eller i forbindelse med de ændringer, der er til forhandling mellem Fællesskabet og staterne i Afrika, Caribien og Stillehavet (AVS).

- 3 Det fremgår af Rettens præsidents kendelse af 15. juli 1997 (sag T-179/97 R, De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, Sml. II, s. 1297, præmis 3), at Fællesskabet har en overskudsproduktion af halv-langkornede ris, også benævnt Japonica. Derimod er der i Fællesskabet underskud af Indica-ris, der alene udgør 20% af dets risproduktion. I denne sammenhæng har Rådet truffet et vist antal foranstaltninger med det formål at tilskynde fællesskabsproducenterne til at dyrke Indica-ris.

- 4 Indførslen af Indica-ris til Fællesskabet medfører konkurrence mellem virksomheder, der er hjemmehørende i OLT, og virksomheder, der er hjemmehørende i tredjelande eller i AVS-lande. Indførslen af ris hidrørende fra AVS-staterne er underlagt et toldkontingent på 125 000 tons til en toldsats på 50%. Indførsel ud over dette kontingent pålægges en told på 100% på samme måde som import hidrørende fra andre tredjelande.

- 5 Efter at være blevet høstet afskalles risen og poleres derefter i flere etaper. Brun ris, dvs. ris, hvis avner er fjernet, forarbejdes til halvleben ris ved fjernelse af hele eller en del af frøhindens ydre lag. Den hvide ris, som er den helt forarbejdede ris, fås ved helt at fjerne frøhinden.

- 6 Artikel 6, stk. 2, i OLT-afgørelsens bilag II, bl.a. om definition af begrebet »varer med oprindelsesstatus«, bestemmer, at såfremt varer, der fuldt ud er fremstillet i AVS-staterne, bearbejdes eller forarbejdes i OLT, anses de som værende fuldt ud fremstillet i OLT.

- 7 Det følger navnlig heraf, at forarbejdning i De Nederlandske Antiller af brun ris med oprindelse i AVS-lande til halvleben ris er tilstrækkelig til at bevirke, at den anses for at hidrøre fra De Nederlandske Antiller ifølge bestemmelserne i OLT-afgørelsens bilag II. Som følge af denne regel om kumulering af oprindelse kan den således forarbejdede ris indføres til Fællesskabet med fritagelse for told.

- 8 Traktatens artikel 133, stk. 1, bestemmer nemlig, at indførsler fra OLT til medlemsstaterne er omfattet af den fuldstændige afskaffelse af tolden mellem medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaten. OLT-afgørelsens artikel 101, stk. 1, bestemmer, at varer med oprindelse i OLT fritages for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet. I henhold til samme afgørelses artikel 102 anvender Fællesskabet i øvrigt hverken kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning ved indførsel af varer med oprindelse i OLT.

- 9 Som en undtagelse til principperne i disse artikler tillægger OLT-afgørelsens artikel 109, stk. 1, Kommissionen kompetence til at træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger, »såfremt anvendelsen af denne afgørelse medfører alvorlige

forstyrrelser i en erhvervssektor i Fællesskabet eller i en eller flere medlemsstater eller bringer disses finansielle stabilitet udadtil i fare, eller såfremt der opstår vanskeligheder, der vil kunne medføre en forringelse af situationen i en erhvervssektor inden for Fællesskabet eller i en af dets regioner«.

- 10 I henhold til OLT-afgørelsens artikel 109 har Kommissionen og Rådet truffet en række beskyttelsesforanstaltninger. Ved beslutning 93/127/EØF af 25. februar 1993 (EFT L 50, s. 27), ændret ved beslutning 93/211/EØF af 13. april 1993 (EFT L 90, s. 36) har Kommissionen således indført og dernæst ændret og smidiggjort en mindstepris for import af ris med oprindelse i De Nederlandske Antiller. Senere har Rådet successivt udstedt forordningerne (EF) nr. 304/97 af 17. februar 1997 og (EF) nr. 1036/97 af 2. juni 1997 om beskyttelsesforanstaltninger over for indførsel af ris med oprindelse i de oversøiske lande og territorier (henholdsvis EFT L 51, s. 1, og EFT L 151, s. 8). Ved disse to forordninger blev der fastsat et toldkontingent, som bl.a. begrænsede indførslen af ris med oprindelse i OLT bortset fra Montserrat og Turks- og Caicosøerne, henholdsvis på 36 728 tons i perioden fra den 1. januar til den 30. april 1997 og på 56 180 tons for perioden fra den 1. maj til den 30. november 1997.
- 11 Desuden har Kommissionen i henhold til OLT-afgørelsens artikel 240, stk. 3, i en meddelelse til Rådet om midtvejsrevisionen af OLT's associering med Fællesskabet (dok. KOM(94) 538 endelig udg. af 21.12.1994) anbefalet forskellige justeringer af denne associering, som i videst muligt omfang tog hensyn til bl.a. de af OLT fremsatte ønsker og den erfaring, der var indvundet i løbet af de fem første år, hvor OLT-afgørelsen var blevet anvendt. For at administrere »konflikten mellem to fællesskabspolitikker — OLT's udvikling og overholdelsen af de garantier, der er givet producenterne ved de fælles markedsordninger«, foreslog Kommissionen, at der blev indført en ordning, der gav den mulighed for at fastsætte referencepriser ved indførsel. Den forbeholdt sig dog muligheden for at supplere denne ordning ved om nødvendigt at tilpasse OLT-oprindelsesreglerne med hensyn til AVS/OLT-kumuleringen og de mindstebearbejdninger, der gav mulighed for at opnå OLT-oprindelse.

- 12 Den 16. februar 1996 forelagde Kommissionen Rådet et forslag til afgørelse om midtvejsrevision af OLT-afgørelsen (EFT C 139, s. 1). I sjette og syvende betragtning til dette forslag anførte Kommissionen, at fri adgang for ethvert produkt med oprindelse i OLT og opretholdelsen af kumulering mellem varer med oprindelse i AVS-staterne og varer med oprindelse i OLT havde ført til, at der kunne konstateres risiko for konflikt mellem målene for de to fællesskabspolitikker, nemlig OLT-udviklingspolitikken og den fælles landbrugspolitik. Den foreslog at forebygge nye forstyrrelser på Fællesskabets marked for visse produkter, der var omfattet af de fælles markedsordninger, navnlig ved udelukkelse af kumulering for landbrugsprodukter, men samtidig med øget smidighed for disse inden for rammerne af undtagelsesproceduren.
- 13 Under overvindelse af meningsforskelle med hensyn til spørgsmålet om en eventuel afskaffelse af reglen om kumuleringen af oprindelse eller indførelse af alternative løsninger, som f.eks. opretholdelse af denne regel sammen med en mindsteprisordning, ændrede Rådet OLT-afgørelsen i henhold til artikel 240, stk. 3, ved den 24. november 1997 at udstede afgørelse 97/803/EF om midtvejsrevision af OLT-afgørelsen (EFT L 329, s. 50).
- 14 I denne afgørelse henviser Rådet til risikoen for konflikt mellem målene for OLT-udviklingspolitikken og den fælles landbrugspolitik som følge af opretholdelsen af kumulering mellem varer med oprindelse i AVS-staterne og varer med oprindelse i OLT, som omhandlet i artikel 6 i OLT-afgørelsens bilag II (jf. ovenfor, præmis 6 og 7). Rådet fremhæver i syvende betragtning, at »nye forstyrrelser bør forebygges ved foranstaltninger, der kan bidrage til fastlæggelse af rammer, som befordrer en stabil samhandel og samtidig er forenelige med den fælles landbrugspolitik«. Med dette formål for øje er der indsat en ny artikel 108a og 108b i OLT-afgørelsen, som tillader henholdsvis AVS/OLT-kumulering af oprindelse for ris og sukker inden for grænserne af et toldkontingent.
- 15 For ris udgør dette kontingent i henhold til artikel 108a, stk. 1, 160 000 tons, som omfatter toldkontingentet for ris med oprindelse i AVS-stater i henhold til den fjerde Lomé-konvention. Indledende udstedes der importlicenser til OLT i januar hvert år for 35 000 tons. Inden for den samlede mængde på 160 000 tons kan der

ske yderligere indførsler i det omfang, AVS-staterne ikke rent faktisk skulle udnytte deres muligheder for direkte eksport inden for rammerne af det kontingent, der er fastsat i Lomé-konventionen. I henhold til artikel 108a, stk. 2, kan Kommissionen i øvrigt forhøje det samlede toldkontingent på 160 000 tons med 20 000 tons, hvis den konstaterer, at en sådan forhøjelse ikke forstyrrer fælleskabsmarkedet.

- 16 Med hensyn til sukker tillader artikel 108b AVS/OLT-kumulering af oprindelse for en årlig mængde på 3 000 tons sukker.

- 17 Med henblik på gennemførelse af de nævnte kumulationsregler betragtes hel eller delvis slibning af ris efter artikel 108a, stk. 4, og formning til styksukker eller til sætning af farvestoffer ifølge artikel 108b som tilstrækkelig til at opfylde kravet til produkter med oprindelse i OLT.

- 18 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 9. december 1997 har De Nederlandske Antillers regering i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4, anlagt sag med påstand om annullation af afgørelse 97/803 af 24. november 1997 om revision af OLT-afgørelsen (herefter »den anfægtede afgørelse«).

- 19 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 10. december 1997 har regeringen i henhold til traktatens artikel 185 og 186 ligeledes fremsat begæring om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelses artikel 1, stk. 31 og 32, der indsatte henholdsvis artikel 108a og 108b med hensyn til ris og sukker, der er genstand for bearbejdning eller forarbejdning i De Nederlandske Antiller, på betingelse af, at De Nederlandske Antiller for de i disse stykker nævnte produkter opretholder og/eller indfører mindstepriser for udførsel, som svarer til eller er højere end interventionspriserne i Fællesskabet.

- 20 Ved processkrifter indleveret på Rettens Justitskontor henholdsvis den 16. og den 30. januar 1998 har Kommissionen og Den Italienske Republik fremsat begæring om at måtte intervenere i sagen til støtte for Rådets påstande. Ved kendelser af 27. januar og 5. februar 1998 har Rettens præsident taget disse begæringer om intervention til følge under sagen om foreløbige forholdsregler.
- 21 Parterne har afgivet mundtlige indlæg den 11. februar 1998.

Retlige bemærkninger

- 22 I henhold til traktatens artikel 185 og 186, sammenholdt med artikel 4 i Rådets afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 319, s. 1), som ændret ved Rådets afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 (EFT L 144, s. 21) og ved Rådets afgørelse 94/149/EKSF, EF af 7. marts 1994 (EFT L 66, s. 29), kan Retten, hvis den skønner, at forholdene kræver det, foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler i de sager, der indbringes for den.
- 23 Ifølge procesreglementets artikel 104, stk. 1, kan en begæring om udsættelse af gennemførelse af en retsakt kun antages til realitetsbehandling, hvis den, der fremsætter begæringen, har anlagt sag til prøvelse af retsakten ved Retten. Samme artikels stk. 2 bestemmer, at begæringer om foreløbige forholdsregler skal angive de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den begærede forholdsregel umiddelbart forekommer berettiget. De begærede forholdsregler skal være af foreløbig art i den forstand, at de ikke må foregribe afgørelsen i hovedsagen (jf. kendelsen i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st., præmis 18).

Spørgsmålet, om begæringen om foreløbige forholdsregler kan antages til realitetsbehandling

Parternes argumenter

- 24 Rådet har påberåbt sig, at det er åbenbart, at søgsmålet i hovedsagen må afvises. Det frembyder nemlig ingen omstændigheder, der giver grundlag for med en vis sandsynlighed at konkludere, at det kan antages til realitetsbehandling. For så vidt begæringen om foreløbige forholdsregler kan medføre, at hele eller en del af en retsakt skal tilsidesættes, skal De Nederlandske Antillers regering desuden ganske klart godtgøre, at den er umiddelbart og individuelt berørt af denne retsakt (Domstolens præsidents kendelse af 28.5.1975, sag 44/75 R, Könecke mod Kommissionen, Sml. s. 637, præmis 3).
- 25 I den foreliggende sag er sagsøgeren imidlertid ikke umiddelbart berørt af den anfægtede afgørelse. Sagsøgerens retsstilling påvirkes ikke af artikel 108a og artikel 108b, som er indsat ved denne afgørelse. Kun virksomheder, der opererer i de pågældende sektorer, er umiddelbart berørt.
- 26 Sagsøgeren er ifølge Rådet heller ikke individuelt berørt. Sagsøgeren har ikke fremført nogen omstændighed, der tyder på, at dens situation er anderledes end situationen for et andet OLT, hvor der er opført eller kan opføres forarbejdningsanlæg for ris. Forarbejdning af ris er en forholdsvis enkel industriel proces, således at opførelse af nuværende eller fremtidige forarbejdningsanlæg for ris ikke vil være begrænset til bestemte OLT.
- 27 Ud fra denne synsvinkel har Kommissionen, som har interveneret til støtte for Rådets påstande, fremhævet, at der også findes forarbejdningsanlæg for ris i andre OLT end De Nederlandske Antiller, nemlig Aruba, Montserrat og Turks- og Caicosøerne. Den har tilføjet, at den behandling af sukker, der giver mulighed for at opnå kumulering af oprindelse, også er en enkel industriel proces. Der findes

også anlæg til behandling af sukker i Aruba. Der kan uden vanskelighed opføres nye anlæg til forarbejdning af ris eller sukker i andre OLT.

- 28 Endelig har Rådet bestridt, at De Nederlandske Antiller har søgsmålskompetence som parter, der udgør en del af Kongeriget Nederlandene, og har henvist til princippet om medlemsstaternes udelelige ansvar. Af samtlige disse grunde må begæringen om foreløbige forholdsregler ifølge Rådet afvises.
- 29 Sagsøgeren har under søgsmålet i hovedsagen anført, at sagsøgeren er umiddelbart berørt af den anfægtede afgørelse, da denne afgørelse anvendes automatisk og ikke giver mulighed for noget skøn. Sagsøgeren er ligeledes individuelt berørt af denne afgørelse, da De Nederlandske Antiller hører til den lukkede kreds af OLT, som er opført på listen i traktatens bilag IV.

Rettens bemærkninger

- 30 Efter fast retspraksis bør spørgsmålet vedrørende hovedsagens formalitet som hovedregel ikke behandles under en sag om foreløbige forholdsregler. Det må, medmindre det umiddelbart er klart, at hovedsagen skal afvises, afgøres i forbindelse med behandlingen af hovedsagen, idet Rettens afgørelse i hovedsagen ellers foregribes (jf. kendelsen i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st., præmis 17).
- 31 For at godtgøre, at søgsmålet i hovedsagen åbenbart må afvises, har Rådet og Kommissionen gjort gældende, at betingelserne for at antage søgsmålet til realitetsbehandling i traktatens artikel 173, stk. 4, ikke er opfyldt.

- 32 Det bemærkes, at den opfattelse, hvorefter det er åbenbart, at De Nederlandske Antiller ikke er umiddelbart berørt af artikel 108a og 108b, ikke umiddelbart kan tiltrædes, da iværksættelsen af de toldkontingenter, der indføres ved disse artikler, ikke for en umiddelbar betragtning overlader de berørte medlemsstater noget skøn.
- 33 Desuden har Rådet og Kommissionen for at godtgøre, at sagsøgeren ikke er individuelt berørt af artikel 108a og 108b, i det væsentlige dels fremført, at disse artikler er generelle og abstrakte bestemmelser, som uden forskel påvirker samtlige OLT på samme måde, dels henvist til princippet om medlemsstaternes udelelige ansvar.
- 34 Med hensyn til disse punkter bemærkes først, at det ved afgørelsen af, om sagsøgeren er individuelt berørt af artikel 108a og 108b, som indfører de omtvistede toldkontingenter, umiddelbart må undersøges, om Rådet ifølge traktatens ordning og ordningen for associeringen af OLT med Fællesskabet var forpligtet til, da det indførte disse toldkontingenter, at tage deres indvirkning, navnlig på De Nederlandske Antillers økonomi, i betragtning, for så vidt de begrænser anvendelsen af den meget gunstige ordning, der følger af reglen om AVS/OLT-kumulering af oprindelse, som er indført ved OLT-afgørelsen (jf. bl.a. Rettens dom af 14.9.1995, forenede sager T-480/93 og T-483/93, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2305, præmis 70-77).
- 35 Det er tilstrækkeligt på dette trin at bemærke, at artikel 108a og 108b ændrer den handelsordning, der gælder for OLT inden for rammerne af deres associering med Det Europæiske Fællesskab, således som den er fastsat ved OLT-afgørelsen, som dermed ændres ved den anfægtede afgørelse i henhold til dens artikel 240, stk. 3, der bemyndiger Rådet til at foretage en midtvejsrevision af denne.
- 36 Artikel 240, stk. 3, bestemmer imidlertid udtrykkeligt, at Rådet ved enstemmig afgørelse på forslag af Kommissionen i givet fald blandt de eventuelle ændringer kan indføre dem, som OLT's kompetente myndigheder har meddelt Kommissionen senest ti måneder før udløbet af femårsperioden. I dette tilfælde har De

Nederlandske Antillers kompetente myndigheder meddelt Kommissionen de ændringer eller suppleringer, som de ønsker, i deres memorandum, som blev meddelt denne institution omkring den 1. maj 1994, og senere ved partnerskabsmøder mellem Kommissionen, medlemsstaten og det pågældende OLT, hvilket fremgår af Kommissionens meddelelse om midtvejsrevisionen af OLT's associering med Fællesskabet af 21. december 1994 og fjerde betragtning til den anfægtede afgørelse.

- 37 Under disse omstændigheder kan De Nederlandske Antillers regering ikke umiddelbart anses for åbenbart at savne søgsmålskompetence i dette tilfælde i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4. Spørgsmålet, om regeringens annullationssøgsmål skal antages til realitetsbehandling, bør undersøges nærmere af Retten under behandlingen af hovedsagen.
- 38 Det følger heraf, at nærværende begæring om foreløbige forholdsregler bør antages til realitetsbehandling.

Realiteten

Periculum in mora og interesseafvejningen

— Parternes argumenter

- 39 Sagsøgeren har anført, at den anfægtede afgørelse berøver De Nederlandske Antiller den handelsordning, der er indført ved OLT-afgørelsens artikel 100 ff., som i henhold til denne afgørelses artikel 240 skulle anvendes indtil den 1. marts 2000. Denne afgørelse er en hindring for De Nederlandske Antillers økonomiske og

sociale udvikling, som er planlagt på grundlag af disse bestemmelser. Den skade, der således er forvoldt, kan ikke afhjælpes økonomisk.

- 40 Sagsøgeren har navnlig henvist til den rapport om OLT-afgørelsens handelsordnings indflydelse på De Nederlandske Antillers og Arubas økonomi og på den fælles landbrugs politik, som er udarbejdet i april 1997 af Det Nederlandske Økonomiske Institut på anmodning af den nederlandske regering (bilag III til begæringen om foreløbige forholdsregler).
- 41 Denne rapport bekræfter, at opretholdelsen af handelsordningen i stigende omfang kan bidrage til De Nederlandske Antillers økonomiske udvikling. Siden OLT-afgørelsen blev udstedt, har tolv selskaber etableret sig i dette land og har været i drift der i 1996, navnlig i rissektoren og sukkersektoren. Senere har yderligere to selskaber påbegyndt deres drift. Betydningen af den ved OLT-afgørelsen indførte handelsordning, udtrykt i procent af BNP, er efterhånden steget fra 0,4% i 1992 til 1,2% i 1996. Ifølge Det Nederlandske Økonomiske Instituts skøn vil en opretholdelse af ordningen gøre det muligt at forøge de pågældende sektors bidrag til BNP, som vil stige progressivt fra 2,2% i 1997 til 3,1% i år 2000. Under den mundtlige forhandling har sagsøgeren fremhævet, at disse tal er betydelige og viser, at sektorerne for ris og for sukker yder et betydeligt bidrag til De Nederlandske Antillers økonomi.
- 42 Den anfægtede afgørelse vil også nedskære den sociale udvikling på De Nederlandske Antiller. I betragtning af stagnationen i turistsektoren vil mulighederne for beskæftigelse blive begrænset på hovedøen Curaçao, navnlig for unge med få kvalifikationer. Arbejdsløsheden for personer fra 15 til 24 år er steget fra 28% i 1994 til 31% i 1995, hvilket medfører en forværring af de sociale problemer, som bl.a. er knyttet til narkotika, kriminalitet og udstødelse. Det fremgår imidlertid af den nævnte rapport, at den ved OLT-afgørelsen indførte handelsordning har bidraget

til at skabe 559 arbejdspladser i De Nederlandske Antiller. På dette tidspunkt var 8 568 personer fortsat arbejdsløse, hvilket repræsenterede en arbejdsløshed på 12,4%. En opretholdelse af den nævnte handelsordning ville ifølge rapporten bidrage til at skabe yderligere 311 arbejdspladser, hvilket ville medføre et fald i arbejdsløsheden fra 12,4 til 12%.

- 43 Den anfægtede afgørelse bringer altså disse positive virkninger af handelsordningen til ophør ved at begrænse OLT's adgang til Fællesskabets marked. OLT-afgørelsens nye artikel 108a begrænser i virkeligheden den samlede årlige mængde ris, der kan udføres fra OLT til Fællesskabet i kraft af kumulationsreglen, til kun 35 000 tons. Kun i det omfang AVS-landene ikke udnytter deres muligheder for at udføre ris direkte i henhold til deres toldkontingenter, er det tilladt OLT at udføre mere end 35 000 tons inden for den samlede mængde på 160 000 tons. Da rismøllerne i De Nederlandske Antiller ifølge sagsøgeren i 1995-1996 udførte 217 000 tons ris til Fællesskabet, er det klart, at artikel 108a medfører lukning af størstedelen af eller samtlige disse rismøller. Hvad angår artikel 108b, som er indført ved den anfægtede afgørelse, og som fastsætter en absolut grænse på 3 000 tons for den mængde sukker, der kan udføres fra OLT til Fællesskabet i kraft af kumulationsreglen, fører den ifølge sagsøgeren til lukning af samtlige de sukkerfabrikker, der er etableret i De Nederlandske Antiller, da denne mængde ifølge ovennævnte rapport er lavere end dækningspunktet for en sukkerfabrik i OLT.
- 44 Med hensyn til interesseafvejningen i den foreliggende sag har sagsøgeren gjort gældende, at dennes interesse i at opnå den begærede forholdsregel må have forrang, da forholdsreglen vil gøre det muligt at forøge samhandelen og fremme OLT's økonomiske og sociale udvikling i overensstemmelse med traktatens artikel 3, litra r), og artikel 131 under behørig hensyntagen til den fælles landbrugs-politik's mål. Den begærede udsættelse af gennemførelsen vil nemlig blive givet på betingelse af, at De Nederlandske Antiller opretholder eller indfører mindstepriser for udførsel, som er lig med eller højere end interventionsprisen i Fællesskabet, hvilket vil betyde, at det undgås, at indførsler af ris og sukker med oprindelse i De Nederlandske Antiller forstyrrer det fælles marked for disse produkter. De Nederlandske Antiller har allerede indført en mindsteeksportpris for ris og er i færd med at indføre en tilsvarende ordning for sukker.

- 45 Desuden har sagsøgeren anført, at landbrugets andel af Fællesskabets BNP i øjeblikket er på ca. 2,5%, mens anvendelsen af den anfægtede afgørelse er til hinder for en vækst på 3,1% i De Nederlandske Antillers BNP fra nu af til år 2000.
- 46 Rådet har bestridt samtlige disse argumenter. Det har henvist til, at det påhviler sagsøgeren at bevise, at det vil have alvorlige og uoprettelige følger, såfremt den begærede foreløbige forholdsregel ikke træffes.
- 47 I denne sag er virkningerne af de fællesskabsforanstaltninger, som begrænser AVS/OLT-kumulering af oprindelse, allerede blevet undersøgt af Rettens præsident og af Domstolens præsident i de sager, der har givet anledning til henholdsvis den ovennævnte kendelse i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet og i sagen Nederlandene mod Rådet (sag C-110/97 R af 21.3.1997, Sml. I, s. 1795) om beskyttelsesforanstaltninger i form af toldkontingenter, der blev indført for indførsel af ris med oprindelse i OLT på grundlag af de gennemsnitlige indførsler mellem 1992 og 1995. OLT-afgørelsens artikel 108a, som er indsat ved den anfægtede afgørelse, tillader imidlertid i virkeligheden kumulering af oprindelse inden for grænserne af en tilsvarende årlig mængde på 160 000 tons. Desuden bemyndiger den nævnte artikel Kommissionen til at forhøje dette kontingent.
- 48 Under disse omstændigheder er den skade, som ifølge sagsøgeren vil blive forårsaget af den anfægtede afgørelses indvirkninger på De Nederlandske Antillers økonomiske og sociale situation, uvis og ubestemt, og den har under alle omstændigheder ikke den alvorlige karakter, som kræves, for at den begærede foreløbige forholdsregel kan træffes. Navnlig kan den omstændighed, at formindskelsen på 0,4% af arbejdsløsheden — som ifølge den nævnte rapport fra Det Nederlandske Økonomiske Institut »kunne« følge af, at den ved OLT-afgørelsen indførte handelsordning blev opretholdt — angiveligt ikke ville indtræffe, ikke anses for et alvorligt tab.

- 49 Desuden fremgår det af rapporten, at den samhandel og den forarbejdningsevne, der er udviklet på grundlag af reglen om kumulering af oprindelse, ikke er en af de bærende piller i De Nederlandske Antillers økonomi. Sagsøgeren har i øvrigt ikke fremlagt noget bevis, der kan godtgøre, at virkningerne af den anfægtede afgørelse ikke ville kunne formindskes ved regeringsforanstaltninger til fordel for andre sektorer i økonomien. Endelig kan det af sagsøgeren hævdede tab være genstand for økonomisk erstatning og kan, selv hvis det antages, at det er betydeligt, ikke være uopretteligt.
- 50 Kommissionen har tilsluttet sig Rådets argumentation. Den har anført, at sagsøgeren har undladt at præcisere, i hvilket størrelsesforhold De Nederlandske Antillers økonomiske og sociale udvikling er direkte knyttet til sektorerne for ris og sukker.
- 51 Desuden er det Kommissionens opfattelse, at i betragtning af, at der ikke foreligger oplysninger om følgerne af de anfægtede bestemmelser om ris og sukker for De Nederlandske Antillers økonomi i sin helhed, er denne begæring om foreløbige forholdsregler fremsat af De Nederlandske Antillers regering på vegne af de erhvervsdrivende, der er berørt af disse bestemmelser. Til forskel fra medlemsstaterne, som har søgsmålskompetence i henhold til traktatens artikel 173, stk. 2, og artikel 185 for at forsvare interesserne hos en sektor i deres økonomi, skal de ikke-privilegerede sagsøgere — som sagsøgeren — der indgiver begæringer i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4, og artikel 185 godtgøre, at de risikerer at lide et direkte og personligt tab (jf. kendelsen i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st., præmis 37).
- 52 Med hensyn til denne interesseafvejning har Rådet gjort gældende, at selv hvis den af sagsøgeren foreslåede mindsteprisordning for eksporten til Fællesskabet eventuelt kunne bidrage til at hindre en mærkbar forstyrrelse af det fælles marked, ville en sådan foranstaltning, som i øvrigt ville være begrænset til et enkelt OLT, ikke sikre den grad af kontrol, der er indført ved artikel 108a. Når man sammenholder de interesser, der er tale om her, må der desuden ikke blot tages hensyn til, at den begærede udsættelse af gennemførelsen er uigenkaldelig, men også til det vide

skøn, som Rådet har ved anvendelsen af OLT-afgørelsens artikel 240, stk. 3. I dette tilfælde må nødvendigheden af at forhindre nye forstyrrelser af det fælles marked i sektoren for ris og sukker og af ikke at foregribe Rettens afgørelse i hovedsagen veje tungere end den risiko for rent økonomiske tab, som De Nederlandske Antilller måtte lide.

- 53 Den Italienske Republik, som har intervenseret til støtte for Rådets påstande, har under den mundtlige forhandling gjort gældende, at når de foreliggende interesser sammenholdes, må der desuden tages hensyn til Indica-risproducenternes interesser i Italien, som, da markedsprisen i øjeblikket er lig med 93% af interventionsprisen, lider et tab på 46 000 ITL pr. ton ris. Det samlede tab, der således er lidt i de første måneder af det høstår, som begyndte den 1. september 1997, andrager 2,7 mia. ITL.

— Rettens bemærkninger

- 54 Ifølge fast retspraksis påhviler det Fællesskabets retsinstanser, når de træffer afgørelser om en begæring om foreløbige forholdsregler, først at undersøge, om en eventuel annullation af den omtvistede retsakt ville gøre det muligt at ændre den situation, som retsaktens umiddelbare gennemførelse ville medføre, og omvendt, om udsættelse af retsaktens gennemførelse kan hindre, at den senere får fuld virkning, såfremt sagsøgeren ikke får medhold i hovedsagen (jf. bl.a. Domstolens præsidents kendelse af 11.5.1989, forenede sager 76/89, 77/89 og 91/89 R, RTE m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 1141, præmis 15, og kendelsen i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st., præmis 30).
- 55 I det foreliggende tilfælde ændrer artikel 108a og 108b om indførelse af årlige toldkontingenter for udførslerne af ris og sukker til Fællesskabet, OLT-afgørelsen, som, før den blev revideret ved den anfægtede afgørelse, ikke indeholdt nogen begrænsning af anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulering af oprindelse med hensyn til disse to produkter. Det fremgår udtrykkeligt af syvende betragtning til denne afgørelse, at Rådet har indsat disse nye artikler i OLT-afgørelsen for at fjerne risikoen for konflikt mellem to af traktatens formål, nemlig

OLT-udviklingspolitikken og den fælles landbrugspolitik. Indførelsen ved OLT-afgørelsen af fri adgang for alle produkter med oprindelse i OLT og AVS/OLT-kumulering af oprindelse gav sig nemlig udslag i alvorlige forstyrrelser på Fællesskabets marked, som gentagne gange medførte, at der blev indført beskyttelsesforanstaltninger for nogle produkter. I denne sammenhæng har de anfægtede toldkontingenter ifølge syvende betragtning navnlig til formål at »[forebygge] nye forstyrrelser ... ved foranstaltninger, der kan bidrage til fastlæggelse af rammer, som befordrer en stabil samhandel og samtidig er forenelig med den fælles landbrugspolitik«. Under den mundtlige forhandling har sagsøgeren fremhævet, at den økonomiske situation ved udløbet af den periode, hvor de to successive beskyttelsesforanstaltninger var gældende, i løbet af de 11 første måneder af 1997 ikke havde forandret sig, og at risikoen for konflikt var blevet forværret, således at der måtte indføres en langsigtet løsning.

- 56 Det fremgår således umiddelbart, at de pågældende toldkontingenter er blevet indført med det formål at holde indførslerne til Fællesskabet af ris og af sukker med oprindelse i OLT inden for grænser, der er forenelige med ligevægten på Fællesskabets marked. De har mere præcist umiddelbart til formål at begrænse indførsler til lave priser af disse produkter til Fællesskabet for at muliggøre afsætning af fællesskabsproduktionen på markedet og f.eks. med hensyn til ris at undgå, at Fællesskabets producenter, hvis produktion af Indica-ris er blevet fremmet ved hjælp af hektarstøtte, tilbyder store mængder til intervention og vender tilbage til produktion af Japonica-ris, som der allerede er overskud af i Fællesskabet, således som det fremgår af kendelsen i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st. (præmis 32).
- 57 Dette ville navnlig være tilfældet, hvis markedsprisen i Fællesskabet forblev langt under den interventionspris, der er fastsat for ris i Fællesskabet. Ud fra dette synspunkt har den italienske regering under den mundtlige forhandling præciseret, at markedsprisen i Fællesskabet for Indica-ris for tiden udgør 93% af interventionsprisen, hvilket medfører tab på 46 000 ITL pr. ton ris, svarende til et samlet tab på 2,7 mia. ITL i de første måneder af det høstår, der begyndte den 1. september 1997.

- 58 Ud fra denne tankegang fremgår det desuden af Rådets og Kommissionens indlæg, navnlig under den mundtlige forhandling, at mulighederne for udvikling af udførslerne til Fællesskabet af ris og sukker fra OLT for en umiddelbar betragtning er betydelige. Det synes nemlig at stå fast, at forarbejdningen i OLT af ris eller sukker fra AVS-lande, som giver mulighed for at give disse produkter OLT-oprindelse, er en forholdsvis enkel industriel proces, som ikke kræver bekostelige anlæg. Hvis der ikke fandtes nogen kvantitativ begrænsning, ville denne omstændighed fra første færd følgelig begunstige udviklingen af udførslerne af ris eller sukker fra De Nederlandske Antiller til Fællesskabet, og der ville således være risiko for en forværring af uligevægten på markedet for Indica-ris i Fællesskabet til skade for fællesskabsproducenterne.
- 59 Ganske vist har sagsøgeren under denne sag om foreløbige forholdsregler betinget sin begæring om udsættelse af gennemførelsen af artikel 108a og 108b af, at der indføres eller opretholdes mindstepriser for udførsel, som er lig med eller højere end interventionspriserne i Fællesskabet, for at undgå forstyrrelser på Fællesskabets markeder for ris og sukker.
- 60 Rådet har imidlertid for det første heroverfor anført, at en erstatning af de toldkontingenter, der blev indført ved den anfægtede afgørelse, med en mindstepris for udførsel ikke vil give mulighed for at dæmme op for de massive indførsler til Fællesskabet af Indica-ris fra De Nederlandske Antiller. Det har, uden at blive modsagt på dette punkt af sagsøgeren, henvist til vanskelighederne ved at kontrollere, at mindstepriserne overholdes, og risikoen for omgåelse af disse priser.
- 61 Under disse omstændigheder er det i modsætning det af sagsøgeren anførte ikke sikkert, at en eventuel fastsættelse af en mindstepris i stedet for de omtvistede toldkontingenter vil give mulighed for at undgå nye forstyrrelser på Fællesskabets markeder for sukker og ris og — så længe hovedsagen verserer — vil have visse endelige virkninger, som kan berøve den anfægtede afgørelse dens effektivitet.

- 62 I øvrigt har Rådet under den mundtlige forhandling redegjort for vanskelighederne ved at fastsætte en mindstepris ved indførsel, der giver mulighed for at sikre fællesskabspræferencen og samtidig beskytte OLT's interesser. En sådan fastsættelse er så meget desto vanskeligere, fordi det ikke er sædvanligt, at forarbejdningsprocesser, der gør det muligt at give de pågældende varer oprindelse i De Nederlandske Antiller, udføres særskilt, og at det derfor er nødvendigt at konstruere en pris, som hverken skader de berørte forarbejdningsvirksomheder i De Nederlandske Antiller eller fællesskabsproducenterne. Rådet har under den mundtlige forhandling endvidere bestridt, at Fællesskabets retsinstanter har kompetence til at træffe bestemmelse om, at der midlertidigt skal indføres en mindsteprisordning i stedet for de anfægtede toldkontingenter. Hvis begæringen om de foreløbige forholdsregler tages til følge, vil det ifølge denne institution være ensbetydende med at antage, at den har foretaget et fejlagtigt politisk valg ved at beslutte at anvende en ordning med toldkontingenter. En sådan vurdering falder ikke inden for området for Rettens prøvelse i hovedsagen, og endnu mindre under sagen om foreløbige forholdsregler.
- 63 Hertil bemærkes indledningsvis, at Rettens kompetence i sager om foreløbige forholdsregler til at bestemme, at gennemførelsen af en retsakt udstedt af Rådet udsættes, og til at træffe enhver foreløbig forholdsregel, der er nødvendig for at undgå, at der indtræffer et alvorligt og uopretteligt tab, udtrykkeligt er fastslået ved traktatens artikel 185 og 186.
- 64 Selv uafhængigt af de ikke ubetydelige vanskeligheder ved at fastsætte størrelsen af den mindstepris ved indførsel af ris til Fællesskabet, der kan sikre fællesskabspræferencen og samtidig beskytte OLT's interesser, må det dog fremhæves, at Retten, medmindre der foreligger åbenbar uopsættelighed, ikke uden at risikere at gøre indgreb i Rådets skønsmæssige beftøjelser kan sætte sit skøn i stedet for denne institutions med hensyn til valget af den foranstaltning, der er mest egnet til at hindre forstyrrelser på Fællesskabets markeder for ris og sukker, samtidig med at der tages hensyn til de krav, der er forbundet med OLT's associering med Fællesskabet i henhold til traktatens artikel 3, litra r) (jf. kendelsen i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st., præmis 35).

65 I dette tilfælde må der således ved afvejningen af de foreliggende interesser tages hensyn til ikke alene faren for, at Fællesskabets interesser skades uopretteligt, såfremt den begærede foreløbige forholdsregel træffes (jf. ovenfor, præmis 56-61), men også til Rådets skønsmæssige beføjelser med hensyn til at forlige forskellige mål, her den fælles landbrugspolitik og OLT's associering med Fællesskabet. Sagsøgerens begæring kan kun tages til følge, hvis det fremgår, at de begærede forholdsreglers uopsættelighed er ubestridelig (jf. Rettens præsidents kendelser af 21.3.1997, sag T-179/96 R, Antonissen mod Rådet og Kommissionen, Sml. II, s. 425, præmis 22, og i sagen De Nederlandske Antillers regering mod Rådet, a.st., præmis 36).

66 Det må derfor undersøges, hvilke virkninger anvendelsen af den anfægtede afgørelse har på sagsøgerens situation, og det skal i denne forbindelse indledningsvis bemærkes, at der ifølge fast retspraksis som hovedregel kun foreligger et alvorligt og uopretteligt økonomisk tab, såfremt sagsøgeren ikke kan opnå fuld erstatning herfor, selv om han får medhold i hovedsagen. Dette vil navnlig kunne være tilfældet ved et tab, som, selv om det indtræder, ikke kan opgøres i tal (jf. Domstolens præsidents kendelse af 23.5.1990, forenede sager C-51/90 R og C-59/90 R, Comos-Tank m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 2167, præmis 24).

67 I dette tilfælde må det nødvendigvis bemærkes, hvad nærmere angår spørgsmålet, om det påståede tab i sektoren for ris er alvorligt, at sagsøgeren til støtte for sine udtalelser har henvist til, at artikel 108a reelt har den virkning, at de årlige udførsler af ris til Fællesskabet begrænses til 35 000 tons (jf. ovenfor, præmis 41).

68 Denne opfattelse kan ikke umiddelbart tiltrædes. Det fremgår nemlig klart af artikel 108a, at det årlige toldkontingent for ris, der kan udføres til Fællesskabet til nulsats, andrager 160 000 tons. Den omstændighed, at dette kontingent omfatter toldkontingentet for ris med oprindelse i AVS-stater, afkræfter ikke dette resultat, da det sidstnævnte kontingent er pålagt en told på 50% for direkte udførsler til Fællesskabet. AVS-landene vil altså åbenbart have interesse i at foretrække at eksportere gennem OLT inden for det i den nævnte artikel fastsatte kontingent på

160 000 tons. Denne konstatering støttes af de svar, som sagsøgeren ikke har bestridt, og som Rådet og Kommissionen under den mundtlige forhandling har givet på Rettens præsidents spørgsmål om tidligere praksis. Det fremgår nemlig heraf, at der i 1997 kun blev udført 50 000 tons AVS-ris direkte til Fællesskabet, mens udførslerne gennem OLT var begrænset til 114 338 tons fra den 1. januar til den 30. november 1997 inden for rammerne af de i denne periode gældende beskyttelsesforanstaltninger. De direkte udførsler var endnu langt lavere i de foregående år, da der ikke var nogen begrænsning af udførsler til nulsats gennem OLT. Disse svar bekræfter indledningsvis, at AVS-staterne, i modsætning til hvad sagsøgeren har hævdet under den mundtlige forhandling, i praksis er i stand til at drage fordel af udførsler gennem OLT og således nyde godt af den nævnte toldfritagelse. Sagsøgeren har ikke i denne forbindelse anført noget plausibelt argument, der kan drage denne mulighed i tvivl.

- 69 Desuden bemærkes, at ifølge oplysninger afgivet af sagsøgeren blev der i 1995-1996 udført 217 000 tons ris til Fællesskabet. Indførelsen af et årligt toldkontingent på 160 000 tons har altså kun betydet et fald på 22% i udførslen af ris i forhold til udførslen i årene, før der blev anvendt beskyttelsesforanstaltninger. Desuden synes de beskyttelsesforanstaltninger, der blev indført i 1997 — hvorved der fra den 1. januar til den 30. november 1997 blev indført kvantitative restriktioner for udførslerne, der var mindst lige så strenge som de toldkontingenter, der blev indført ved den anfægtede afgørelse — ifølge sagens akter og de af sagsøgeren afgivne oplysninger ikke at have medført, at en stor del af risemøllerne i De Nederlandske Antiller er blevet nedlagt.

- 70 Af samtlige disse grunde fremgår det, at det af sagsøgeren anførte om, at der er risiko for, at en øjeblikkelig anvendelse af artikel 108a kan medføre, at størstedelen af risemøllerne i De Nederlandske Antiller bliver nedlagt, savner grundlag.

- 71 Hvad angår sukkersektoren, har sagsøgeren blot anført, at fastsættelse af et årligt toldkontingent på 3 000 tons vil medføre, at samtlige virksomheder i sektoren for forarbejdning af dette produkt vil lukke, uden at anføre nogen omstændighed, der giver grundlag for at vurdere, hvilken betydning denne virksomhed har for De Nederlandske Antillers økonomi. Som svar på Rettens præsidents spørgsmål under den mundtlige forhandling har sagsøgeren blot henvist til, at sektorerne for forarbejdning af ris og sukker i 1996 i alt udgjorde 1,2% af De Nederlandske Antillers BNP. Det fremgår imidlertid bl.a. af rapporten fra Det Nederlandske Økonomiske Institut, som sagsøgeren har påberåbt sig, at de sukkerforarbejdningsvirksomheder, som udvikler sig på De Nederlandske Antiller på grundlag af reglen om AVS/OLT-kumulering af oprindelse, stadig befinder sig i en startfase. Ifølge denne rapport har de to virksomheder i denne sektor, der er etableret i De Nederlandske Antiller, og hvis årlige produktionskapacitet er på 45 000 tons, i 1996 kun udført 3 500 tons. Ifølge disse tal medfører anvendelse af artikel 108b følgelig kun et fald i udførslerne på 14% i forhold til 1996.
- 72 Under de netop gennemgåede synsvinkler fremgår det derfor ikke på dette trin af sagens behandling, at det tab, som sagsøgeren vil kunne lide, såfremt artikel 108b anvendes øjeblikkeligt, ubestrideligt er alvorligt.
- 73 Sagsøgerens argument om, at en øjeblikkelig anvendelse af artikel 108a og 108b sagt i korthed vil gøre den med traktaten og OLT-afgørelsen tilsigtede økonomiske udvikling i De Nederlandske Antiller resultatløs, kan i øvrigt heller ikke tiltrædes.
- 74 Sagsøgeren har anført, at anvendelsen af disse artikler ifølge Det Nederlandske Økonomiske Instituts rapport navnlig vil være til hinder for, at De Nederlandske Antillers BNP på grund af samhandlen med Fællesskabet progressivt vil vokse fra 2,2% i 1997 til 2,9% i 1998 og til 3,1% i år 2000. Endvidere vil den ifølge samme rapport være til hinder for et fald i arbejdsløsheden fra 12,4 til 12%.

- 75 Med denne argumentation tages der imidlertid ikke hensyn til, at de omtvistede toldkontingenter kun kræver en nedsættelse af udførslerne til Fællesskabet på 22% for ris og på 14% for sukker i forhold til udførslerne i 1995 eller 1996, således som det lige er blevet fastslået. Desuden angår de påberåbte oplysninger kun prognoser for udviklingen i udførslerne af ris og sukker til Fællesskabet i de kommende år. Under alle omstændigheder har sagsøgeren ikke fremført nogen konkret omstændighed, der giver grundlag for at antage, at det tab, som sagsøgeren risikerer at lide, mens hovedsagen behandles, kan være uoprettelig, og at der i givet fald, såfremt den anfægtede afgørelse annulleres, ikke vil ske et nyt opsving i sektorerne for ris og sukker.
- 76 Det følger heraf, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at der er risiko for et alvorligt og uopretteligt tab.
- 77 Under disse omstændigheder og i betragtning af Rådets skønsmæssige beføjelser med hensyn til at forlige traktatens mål og risikoen for, at Fællesskabet kan lide et alvorligt tab ved gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, kan betingelsen om, at der skal forelægge *periculum in mora*, ikke anses for at være opfyldt i dette tilfælde.

Spørgsmålet, om de begærede forholdsregler umiddelbart forekommer berettigede

— Parternes argumenter

- 78 I begæringen om foreløbige forholdsregler har sagsøgeren påberåbt sig et enkelt anbringende, nemlig Rådets tidsmæssige inkompetence. Ifølge OLT-afgørelsens artikel 240, stk. 3, som bestemmer, at »[Rådet] inden udløbet af den første periode på fem år fastlægger ... i givet fald de ændringer, som Kommissionen eventuelt foreslår«, har Rådet alene været bemyndiget til at foretage en midtvejsrevision af OLT-afgørelsen før den 1. marts 1995. Desuden angår artikel 240, stk. 3, litra b),

alene en mulighed for Rådet og pålægger det ingen forpligtelse til at foretage en midtvejsrevision af OLT-afgørelsen. En sådan revision, som foretages efter udløbet af den i artikel 240 fastsatte frist, er følgelig i strid med retssikkerhedsprincippet. Sagsøgeren har til støtte for denne opfattelse påberåbt sig Domstolens dom af 26. oktober 1994 (sag C-430/92, Nederlandene mod Kommissionen, Sml. I, s. 5197).

- 79 Rådet er af den opfattelse, at det var kompetent til at udstede den anfægtede afgørelse. Det har bestridt den af sagsøgeren fremførte fortolkning af artikel 240, stk. 3. Den i denne bestemmelse nævnte femårsperiode har til formål at give mulighed for ved revisionen af OLT-afgørelsen at tage hensyn til den fornyede undersøgelse af Fællesskabets økonomiske bidrag, som var blevet fastsat for fem år, og at bringe denne revision på linje med revisionen af den fjerde Lomé-konvention, for at OLT kunne drage fordel af en forbedring som følge af den sidstnævnte revision.

— Rettens bemærkninger

- 80 Det fremgår umiddelbart udtrykkeligt af artikel 240, stk. 3, at denne bestemmelse giver Rådet mulighed for at foretage en midtvejsrevision af OLT-afgørelsen, hvilket sagsøgeren har erkendt.

- 81 Ifølge ordningen for OLT's associering med Fællesskabet, som er indført ved OLT-afgørelsen, bemyndiger artikel 240, stk. 3, Rådet til at revidere denne afgørelse »inden udløbet af den første periode på fem år« for at tage hensyn til den af Kommissionen og OLT's kompetente myndigheder indvundne erfaring, ændringerne af Lomé-konventionen under forhandlingerne mellem Fællesskabet og AVS-staterne og den fornyede undersøgelse af Fællesskabets økonomiske bistand.

- 82 Den i artikel 240 fastsatte frist synes altså at have til formål i givet fald at give mulighed for en fornyet udformning af visse bestemmelser i OLT-afgørelsen med henblik på at imødekomme situationens udvikling eller nye behov. Fristen synes at have været fastlagt, fordi den i princippet svarer til den periode, der er mest egnet til at foretage eventuelle tilpasninger eller ændringer af denne art. For en umiddelbar betragtning må den derfor fortolkes således, at den er blot vejledende.
- 83 I betragtning af OLT-afgørelsens opbygning forekommer det navnlig umiddelbart at være i strid med selve formålet med artikel 240, stk. 3, at udelukke muligheden for at revidere denne afgørelse, efter at den i denne artikel nævnte første periode på fem år er udløbet, når denne revision ikke har kunnet foretages inden for den angivne frist, men opfylder visse behov, som man har forudset, og netop derfor har givet mulighed for en midtvejsrevision af OLT-afgørelsen.
- 84 Mere generelt synes denne fortolkning at være i overensstemmelse med fast retspraksis (jf. bl.a. Dømskolens dom af 10.10.1978, sag 148/77, Hansen og Balle, Sml. s. 1787, præmis 10). I dette tilfælde har den her påberåbte femårsfrist, i modsætning til hvad sagsøgeren har hævdet, for en umiddelbar betragtning ikke samme retlige betydning som den frist på 60 arbejdsdage, der er givet Fællesskabets instanser ved artikel 30, stk. 8, i OLT-afgørelsens bilag II, til at træffe afgørelse om ansøgninger om undtagelser fra oprindelsesreglerne, som der var tale om i den ovennævnte dom i sagen Nederlandene mod Kommissionen. I modsætning til OLT-afgørelsens artikel 240, stk. 3, giver artikel 30, stk. 8, i dennes bilag II nemlig medlemsstaterne eller OLT visse processuelle rettigheder ved udtrykkeligt at fastsætte en frist for behandlingen af deres ansøgninger om undtagelser, ved hvis udløb »ansøgningen (anses) for at være taget til følge«, såfremt der ikke er truffet afgørelse.
- 85 Det følger heraf, at sagsøgerens eneste anbringende under sagen om foreløbige forholdsregler umiddelbart forekommer at savne grundlag.
- 86 Det følger heraf, at begæringen om foreløbige forholdsregler ikke kan tages til følge.

Af disse grunde

bestemmer

RETTENS PRÆSIDENT

1) **Begæringen om foreløbige forholdsregler tages ikke til følge.**

2) **Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.**

Således bestemt i Luxembourg den 2. marts 1998.

H. Jung

Justitssekretær

A. Saggio

Præsident